

Foranderlig og forunderlig – herregårdsbyggeri; ombygning, istandsættelse og nyindretning

Call for Papers til Slots- og Herregårdsforums forårsmøde 2024

Deadline for forslag til oplæg: 15. januar 2024.

Mange danske herregårde kan opvise hovedbygninger, der er resultatet af århundreders om- og tilbygninger. Disse gamle huse lader sig forstå som resultater af en fortløbende forhandling mellem idealer og praksis; en til tider overraskende dialog mellem æstetiske præferencer, tekniske muligheder samt krav og ønsker til daglig brug og komfort. På Slots- og Herregårdsforums forårsmøde 2024 vil vi dykke ned i de komplekse forhold, der vedrører *husenes lange liv*. Vi ønsker at belyse de tekniske, æstetiske og praktiske forhold, der har formet – og fortsat former – herregårdens bygningskrop.

Forårsmødet finder sted den 21. marts 2024 på Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum, og på mødet vil museet præsentere forholdene omkring det store tagudskiftningsprojekt. Projektet indebærer en fornyelse af hovedbygningens tag. Men skal også danne basis for formidling af loftsrummenes praktiske funktioner og bidrage til at bevidstgøre museets gæster om husets som en konstruktion, der har krævet og fortsat kræver en indsats af specialister med praktisk knowhow; eller sagt på en anden måde – byggeprocessen skal medvirke til forståelsen af, hvordan herregården i sagens natur er håndens værk.

Som tagudskiftningsprojektet på Gammel Estrup eksemplificerer, er istandsættelser og nyindretninger i dag som tidligere ofte forbundet med nye funktioner. Skal herregårdens kulturhistorisk værdifulde bygningsmasse bestå, er der behov for at tænke i ombygninger og nye faciliteter, der introducerer nye formål og funktioner uden at sætte kulturarven over styr.

Nutidens nye funktioner i gamle bygninger og muligheder og udfordringer forbundet hermed vil være et oplagt drøftelsepunkt på årets forårsmøde. Vi ønsker dog også at sætte fokus på det historiske samspil mellem idealer og praksis i den gennem tiden altid igangværende omformning og modernisering af herregårdsmiljøerne. Bidrag med fokus på metodiske overvejelser er også velkomne. Hvordan nærmer vi os bedst herregården som bygning og materialitet og beboernes samspil med denne materialitet?

DANSK CENTER FOR
HERREGÅRDSFORSKNING

Gammel Estrup
Randersvej 2
8963 Auning
Danmark

T +45 8648 3001
F + 45 8648 3181
dch@gammelestrup.dk
www.herregaardsforskning.dk

Protoktor:
Hans Kongelige Højhed
Prins Joachim

Bekræftede bidrag:

Keynote: Thomas Bertelsen, Ph.d., arkæolog og arkitekturhistoriker

Vi inviterer til yderligere oplæg, der kan tage afsæt i emner som:

- Brudflader, vekselvirkning eller symbiose? Hvordan kommer mødet mellem idealer og praksis til udtryk i herregårdsbyggeriet gennem tiderne?
- Rum, zoner og funktioner. Hvor hørte herregårdens mange forskellige beboere hjemme? Hvor færdedes de? Og hvordan spejler herregårdenes indretning dette?
- Hvem skabte husene? Hvor fik de deres viden fra? Hvordan organiserede de sig? Hvilket forhold havde de til herregården?
- Konstruktion og ide. Lader indførelsen af nye konstruktionsmåder og byggeteknikker sig koble til ideologi eller indlæse i bredere kulturelle strømninger?
- Hønen eller ægget? Herregårdens indretning og brug ændres som følge af udefrakommende moder og krav, men hvad med den givne arkitektur og indretning? Eksempler på, hvordan den har været medskabende i forhold til senere indretning?
- Huset og klimaet. Klimaændringers potentielle samspil med ændringer i herregårdenes arkitektur, indretning og anvendelse. For eksempel svalegangenes forsvinden til fordel for trappetårne, glæden ved kraftige vægtæpper i renæssancen eller havestuernes og verandaernes popularitet i slutningen af 1800-tallet? Bæredygtige herregårdsbyggerier – historisk og i dag?
- Bevaring og udvikling. Den moderne herregårds ombygninger, istandsættelser og nyindretninger. Metodiske tilgange til forståelsen af det historiske hus.

Interesserede oplægsholdere er meget velkomne til at indsende en kort beskrivelse (max ½ side) til Klaus Højbjerg klh@gammelestrup.dk senest den 15. januar 2024.

Oplæg bør være af ca. 20 minutters varighed med efterfølgende diskussion på 5-10 minutter

Seminaret forventes at vare fra kl. 9.30 til 16.00 og det vil blive afholdt på Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum den 21. marts 2024.

Endeligt program og oplysninger om tilmelding følger i 2024.